

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVII.

V Celovcu, 30. avgusta 1898.

Štev. 24.

Gospodarski svet.

Bricka resnica je, da kmetski stan propada vedno bolj in bolj. Večkrat se govori, da je kmetski stan prvi in najvažnejši stan vsake države. Res, ako se oziramo na plačevanje in delo, tedaj je brezdvomno kmetski stan na prvem mestu, kajti nikomur ne nalagajo na ramena toliko davčnih in drugih bremen, kakor ravno kmetškemu stanu. Kar pa se tiče očetovskih skrbij za kmetski stan od strani vlade, je pa ta stan zadnji v državi. Za noben stan ne skrbi vlada tako malo kakor za kmeta.

Ta prepuščen je sam sebi in svoji usodi in zato godi se mu tako slabo. Vsled sleparskega početja borzijancev in špekulantov, koje početje vlada gleda mirnim srcem, nimajo kmetski pridelki nobenih cen več. Delo se kmetu potemtakem več ne izplačuje. Samoumevno je, da kmet izgublja vsled tega vse veselje za svoj lep stan, če vidi da se ne izplačuje več njegova pridnost, njegova skrbna požrtvovalnost in njegova skromnost. Kjer pa se delo več ne izplačuje, tam morajo nastati dolgovi. In kmetski stan je zadolžen čez glavo. Boben poje dan za dnevom smrtno pesem posestvom, ki so stoletja prehranjala jeden rod. Nad 10.000 gospodarstev se proda v Avstriji vsako leto potom presilne dražbe.

Od l. 1848. do 1859. se je pri nas na Avstrijskem odpravila tlaka in desetina. Na vse grlo se je kričalo, da je sedaj napočila za kmeta nova doba. Toda ali se je res pokazal kak napredek. Ne, kar se je prej na desetini in tlaki moralo plačevati, toliko in še mnogo več se mora sedaj šteti za vojaške suknje, smodnik, kanone in puške.

Nujne pomoči je zato potreben kmet. In pomaga naj mu po misli vlade tudi na novo upeljani gospodarski svet.

Dne 28. julija je bila na Dunaju prva seja novo sestavljenega gospodarskega sveta. Umestno je, da seznanimo naše bralce s to novo gospodarsko ustanovo, ki je osnovana kot zastoparstvo in prosep kmetijskih koristij v državi. Njegova naloga je, da varuje koristi kmetijstva, gozdarstva in rudarstva, da ministerstvu daje svoje svete v vseh gospodarskih vprašanjih in o zakonskih načrtih, pa tudi samostalno oddaje svoje predloge in nasvete.

Gospodarski svet šteje 75 členov; od teh deželni odbori izberó 17. Vsaka dežela ima po enega zastopnika. C. kr. kmetijski družbe, gozdarska društva, deželni kulturni sveti izberó 38 členov in c. kr. kmetijsko ministerstvo imenuje 20 členov. Gospodarski svet se je razdelil v 4 odseke, in sicer v kmetijski, gozdarski, rudarski in v splošno upravni odsek. Vsak odsek izdeluje v svojem delokrogu poročila ter stavlja svoje predloge.

Minister mora v letu vsaj enkrat sklicati svet k zborovanju, sicer pa ga skliče, kolikor potrebuje njegovega sveta. Če odsek smatra za potrebno, da se zbere, in se je za to izrekla polovica členov, mora minister sklicati svet k zborovanju. V kmetijskem ministerstvu se je osnoval urad, ki bode izvrševal vse potrebne posle, nabiral gradivo in je pripravljaval za seje gospodarskega sveta. Pri prvi seji je kmetijski minister baron Kast, označil delokrog novemu gospodarskemu svetu približno tako:

Doslej ni bilo takega zastopa v državi, ki bi podajal pravo sliko potreb in koristi kmetijskega proizvajanja (pridelovanja). Ta svet bodi posredovalec med kmetijskimi stanovi in med vlado, on naj izraža, kaj kmetijstvo potrebuje, kaj je treba zanje storiti, da se ne le ohrani ampak tudi učvrsti. Kmetijski minister bo redno popraševal za svet pri razdelitvi državnih podpor, katere hoče dajati v večji meri, da se povzdignejo razne panoge kmetijstva, te prve zaslonbe našega gospodarstva. Zato bo naloga tega sveta, da stori vse, da si zagotovimo red, neoviran izvoz naše živine v inozemstvo. V te pa je treba živinoreje in umne porabe živinorejstvenih naredeb, katere zabranjujejo razne živinske bolezni, katere naši inozemski sosede tako radi porablajo v pretvezo, da zapirajo svoje meje uvozu naše živine. Skrbeti moramo, da obvarujemo našo živinorejo pred škodami, zato bodi vladi in gospodarskemu svetu prva skrb, da se ustanovi državna zavarovalnica za živino proti živinskim boleznim. Ko bo živinorejec zavarovan, upal si bo umisliti tudi dražje, boljše plemo, saj bo njegovo imetje obvarovano.

Istotako mora biti državi skrb za obvarovanje poljedelcev proti toči, ki toliko škoduje pridelovalcem žita. Zato je minister takoj izročil kmetijskemu odseku v posvet predlog za zavarovalnice proti toči, in odsek je takoj izbral zato poseben

pododsek. Kmetijski minister je potem naglašal potrebo, da se prenaredi vodni zakon, ki ne zadošča več sedanjim potrebam. Koliko vodnih sil je v državi, ki niso izkoriščane v prid kmetijstvu in obrtu. Te je treba porabiti in zato je treba ta zakon primerno predelati. Minister hoče v kratkem že pozvati gospodarski svet, da se izreče o tem zakonu.

Težaven je položaj kmetijskega gospodarstva in vse sile bo treba napeti, da bo mogel vztrajati v tem težkem boju za obstanek, zato pa se mora poleg drugega tudi skrbeti za temeljito strokovno izobrazbo kmetovalcev.

Pereče je postalo delavsko vprašanje sploh tudi v kmetijstvu. Tudi tu je treba poseči v delo in skrbeti zaboljšanje delavskih razmer. Zato že v prvi seji minister pozivlje na delo in pričakuje, da mu bo gospodarski svet pomagal pri delu. Skrb države se mora raztegniti tudi na kmetijske delavce, skrbeti se mora za nje za slučaj bolezni, nezgod in osobito za njihovo starost, in to z zavarovanjem dohodkov za čas starosti. Težavno bo pač, rešiti vprašanje o pomanjkanju delavcev v kmetijstvu, katero je pravo znamenje propada, ker delavci gredo tje, kjer dobé večji zaslužek, kakoršnega pa kmetijstvo dandanes pri silnih stroških ne zmore.

Skrajni čas je, da se osnujejo kmetijske zadruge in omogočijo zadržne organizacije (vredbe) kmetijskih slojev. Z l. 1903. poteče doba za sedanjo trgovinsko pogodbo s tujimi državami. Mnogo je odvisno od dobrih trgovinskih pogodb, ki omogočujejo izvoz našemu blagu. Tu bo imel gospodarski svet obširno polje delovanja, in res se je takoj izbral poseben odbor 15 členov, ki je takoj pričel z delom, t. j. z nabiranjem gradiva, da bo tudi glede nagodbe z Ogersko stavil svoje nasvete.

Kako važno je to delo, kaže že nesrečna vinska carina za italijanska vina, za katera so poprej morali plačevati 20 gld. v zlatu, sedaj pa le 3 gld. 20 kr. Tako se od leta do leta množi uvoz italijanskih vin v Avstrijo in osobito na Ogersko, kamor je letos v prvem polletju prišlo štirikrat toliko italijanskega vina, kakor v lanskem letu! Ta olajšava carine italijanskim vinom je hud udarec vinstvu v južnih deželah, posebno v Dalmaciji in Istri.

To je torej delokrog novemu zastopu. Ta si je izvolil omenjene 4 odseke, ki so si izbrali

Podlistek.

Spomini na zlato Prago.

(Spisal J. R.)

(Dalje.)

Polaganje temeljnega kamena.

Ko je ob 12. uri bil končan slavnostni sprevod ter so udeleženci zasedli določene jim prostore, položil se je slovesno temeljni kamen za novi spomenik velikemu sinu češkega národa. Prvi je stopil na zalo okinčani oder župan dr. Podlipny, da pozdravi neštete množice ter v prisrčnem svojem govoru na kratko označi, kaj je bil Palacky svojemu narodu in vsemu slovanstvu. — Slavnostni govor je govoril poslanec dr. Herold, ki je vneto opisoval Palackejevo dobo, življenje in delovanje. Najbolj nam označujejo tega velikega moža besede, katere je navajal slavnostni govornik:

„Življenje moje in moj duh bodita posvečena domovini in le domovini in narodu; poslednjemu veljav vsaki dihlej moj. Jaz sem žrtvoval in posvetil svojo dušo in te duše moje ne more presenetiti več noben preširen sklep ni nobena stvar.“

In dalje:

„Da sem se porodil iz kakega ciganskega plemena in da sem najzadnji potomec istega, smatral bi vendar za svojo dolžnost, delati na vse možne načine v to, da vsaj časten spomin nanj ostane v zgodovini človeštva.“

Ko je govornik med burnim odobravanjem končal svoj govor, sledilo je običajno trkanje s kla-

divom na temeljni kamen. Storili so to zastopniki vseh slovanskih narodov, v imenu Slovencev gosp. župan Iv. Hribar, rekoč: „Ta spomenik bodi v kras Pragi, v čast in slavo češkemu národu in v ponos vsemu slovanstvu.“

Z narodnim zborom „Kde domov můj“ zaključilo je pevsko društvo „Hlahol“ presijajno slavnost. Le počasi razšle so se velikanske množice po mestu.

Shod slovanskih časnikarjev.

Množice ljudstva zbirale so se popoldne na ljudskih veselicah na belvederju. A dež je motil zabavo, za katero so v obilni meri poskrbela razna društva. Zvečer je bilo mesto ob Veltavi krasno razsvetljeno.

Na slavnost došli časnikarji pa so se zbrali popoldne na prvi vseslovanski časnikarski shod. Vsakdo pozna veliki pomen časnikarstva za naše čase. Pomenljivo je zato, da so se časnikarji vseh slovanskih narodov zbrali na shod, da se skupno posvetujejo o položaju, razvitku in o razmerah slovanskega časnikarstva. In najsi tudi dejanski uspehi prvega tega shoda niso preveliki, že to samo, da je shod sploh bil mogoč in da se ga je udeležilo toliko zastopnikov, je za nas velikega pomena. Pisarenje nasprotnih nemških časnikov to najbolj dokazuje. — V prekrasni mestni dvorani se je zbralo 138 časnikarjev. Predsednikom shoda je bil izbran Slovenec, ljubljanski župan Iv. Hribar, ki je svojo nalogo rešil na najbolj časten način ter pozdravljaval navzoče v vseh slovanskih jezikih.

Razni govorniki so na to poročali o razvitku

in stanju časnikarstva pri posameznih slovanskih národih. Za Slovence je poročal g. Klavžar iz Gorice. Po daljšem razgovoru so bile sprejete obširne resolucije o vzajemnih težnjah avstrijskih Slovanov, o svobodi tiska, o varstvu gospodarskih teženj, o poročevalni službi itd. — Sklenilo se je, da naj se vrši prihodnji časnikarski shod prihodnje leto v Krakovem.

V meščanski besedi je bil zvečer banket časnikarjev. Kakor pri vseh drugih veselicah tistih dnij je tudi tú vladal duh pravega bratoljubja in slovanskega pobratimstva. Ravno govori na tem banketu pa so dali nasprotnikom povod, da so začeli na vse načine grditi in obrekovati praške slavnosti in udeležence pri njih. Nemško-nacijonalni in židovski listi so si podali bratski roke in kar tekmovali so v tem, kdo se bo bolj debelo — lagal. Katerikoli list si v tistih dneh vzel v roke, pisal je o tem banketu. Kakor sestradani psi na ogledano kost pa so se vrgli vsi tisti časnikarji na govor, katerega je imel pri tem banketu ruski general Komarov. Ta povedal je več za nasprotnike neprijetnih resnic, a resnica v oči kolje; kaj čuda, da so se dvignili in z zavijanji napadali ne le govornika, ampak grdili vse velikanske slavnosti.

Sprejem v mestni hiši.

V ponedeljek dne 20. junija priredil je mestni zastop slovanskim gostom nad vse sijajen in prisrčen sprejem v starodavni mestni hiši. Ta je po svoji starodavnosti posebna znamenitost Prage. Zlasti lepa je velika dvorana z velikanskima zgodovinskima podobama, katere je slikal češki slikar Brožík. Tú in v sosednih dvoranah so bile za odlično in

Slovenci! Pridno zahajajte na slovanske shode!

svoje načelnike, poročevalce in pododseke ter odsek za posvetovanje o sredstvih v pospešitev kmetijskega združnega delovanja. Rudarskemu odseku se je izročil v posvetovanje predlog ministerstva, ki meri na to, da se zniža v rudokopih deseturno delo na osem ur.

Upajmo, da bo novi gospodarski svet res v korist delujočim stanovom.

Shod slovenskih županov v Ljubljani.

Dne 17. avgusta zbrali so se slovenski župani iz vseh naših dežel na skupen shod v Ljubljani. Korošecv prišlo je deset, vseh županov vkup blizu 500, vseh udeležencev pri shodu je bilo nad 700.

Ljubljana je bila dično okrašena, vsa v slovenskih in cesarskih zastavah. Na predvečer je bila zabava na vrtu „Narodnega Doma“, kjer so se gg. župani navduševali za drugodnevno zborovanje. Govor je sledil za govorom, godba je svirala, pevski zbori so bodrili došlece.

Dne 17. avgusta je bilo najprej slavnostno zborovanje. Pristrčno je župane pozdravil ljubljanski župan Iv. Hribar, naznanjajoč, da so mu drugi župani brzojavno in pismeno naznanili solidarnost s sklepi. Povabljeni so bili na shod sudi slovenski državni in deželni poslanci, da bodo vedeli, kaj slovenski župani zahtevajo in po teh zahtevah uravnali svoje delovanje v zborih. Nato je bil g. Iv. Hribar s ploskom izvoljen predsednikom shoda, za podpredsednike pa gg. župani: Dr. F. Rudež v Ribnici, dr. Gust. Ipavec v Št. Juriju na Štajerskem, Ant. Muha v Lokvah na Primorskem in Fr. Muri v Jezerskega na Koroškem, ter zapisnikarjema župana Jelusič iz Kastva in A. Goričar iz Mozirja.

Deželni odbornik Povše je župane pozdravil v imenu dežele kranjske in naglašal ljubezen in hvaležnost slovenskega naroda do preljubega vladarja. Velik korak naprej je storil naš narod pod slavno vladno sedanjega cesarja, a tudi župani morejo v svojem delokrogu mnogo storiti za naroda boljše stanje. Dežela kranjska pozdravlja brate Slovence, bivajoče po vseh pokrajinah, kjer živi slovenski rod.

Župan Hribar je na to v daljšem govoru opisal razvoj slovenskega naroda v zadnjih 50. letih. Probudil se je narod k novemu življenju, otrsel se spon in že l. 1848. je živahno stopil na pozorišče. Začelo se je delo rodoljubov na raznih poljih svetle. Vse kaže o izredni nadarjenosti našega naroda, a daleč smo še od dosege vzorov, o katerih so sanjali l. 1848. Ustava nam je zagotovila ravnopravnost, a ravna se z nami, kot bi bili narod nižje vrste. Na Koroškem je nekdanja zibel Slovenstvu, a z gorostasno zaslepljenostjo se podpira gibanje, ki utegne nevarno postati tudi Avstriji. Istotako je na Štajerskem. Vedno zvestim Slovincem se prepoveduje nastopati celó pri cesarskih slavnostih. In v Istri! Tu živi stranka, ki bi najraje odtrgala deželo od države.

Naš narod je prelil dosti krvi za državo in prestol in vreden je življenja. Mi, nositelji občinske samouprave, izražamo danes v imenu slovenskega in istrsko-hrvatskega naroda neomajano udanost in zvestobo Njegovemu Veličanstvu in želimo, da bi

veliko družbo, ki se je zbrala tú, pripravljena ukusna jedila in izborna češka pijača. Da počaste slovanske goste prihiteli so semkaj najodličnejši člani pražke družbe, profesorji, umetniki, poslanci itd. in na galeriji zbralo se je lepo število rodoljubnih žen. Tudi tú so nam izkazali tistko češko gostoljubnost, katero smo skusili v zlati Pragi ob vsakem našem koraku.

Zbrano družbo je pozdravil župan, gospod Podlipny, kličoč ji srčno: „Ura, „Niech žije!“ „Živijo“ in „Na zdar.“ Odgovarjal mu je najprej g. župan Iv. Hribar, ki je govoril češki, potem pa je sledil govor govoru. Tu so govorili krepke besede prvi možje slovanski. Izmed Slovencev je deželnega glavarja štajerskega namestnik gospod dr. Serbec iz Celja povedal iz vseh slovanskih krajev došlim bratom o našem trpljenju, o naših bojih. Opisal jim je strastno delo naših nasprotnikov po „Schulvereinu“, „Südmarki“, in dejal, da smo se Slovenci ravno od Čehov naučili braniti se v gospodarskem boju. A Čehi nam tudi povsod pomagajo kot pravi bratje. Naše posojilnice iščejo denarne pomoči pri Čehih. Kako skrbé Čehi za slovenske dijake v Pragi, kako branijo z nami slovenske planine! Slovenci gremo navdušeni v boj z zavestjo, da za nami stoji nad sto milijonov Slovanov! V tej zavesti bomo zvesti čuvaji slovanstva, dokler bode stal naš Triglav. Živela slovanska ljubezen, slovanska marljivost, slovanska bodočnost!

Državni poslanec g. dr. Krek je govoril češki in kot zastopnik pete kurije kranjske pozdravil v krepkih besedah vse goste v imenu slovenskih delavskih stanov.

(Dalje sledi.)

ga nebo ohranilo še dolgo vrsto let, pričakujoč, da slovenski narod še pod vladno sedanjega vladarja pride do izpolnitve svojih teženj in zahtev.

Po pohvalno vzprejetem govoru je župan Iv. Hribar prečital sledeče udanostno pismo do cesarja:

„Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo!

Odkritosrčna radost prešinja letos vse narode velike in mogočne države Vašega Veličanstva. Polni udanosti in zvestobe, pa tudi neizmerne spoštovanja in hvaležnosti se bližajo drug za drugim vnožju Najvišjega prestola, da ondi ponové sveto svojo prisego ter dajo izraza srčnim svojimi čutilom in gorečim prošnjam.

Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo! Slovenski narod, čegar usoda je stoletja tesno zvezana z državo, katerej so slavno vladali cesarji iz prejšnjega habsburškega rodu, in katere žezlo je previdnost božja pred petdesetimi leti položila v posvečene roke Vašega Veličanstva, more o sebi trditi, da v teku dolgih stoletij niti najmanjša senca ni padla na njegovo podaniško zvestobo in udanost. Na neštevilnih bojiščih so prelivali hrabri njegovi sinovi dragoceno kri za domovino in prejasno vladarsko rodbino; nepreračunljive so materialne žrtve, katere je ta narod prinašal za ohranitev ugleda, slave in moči države; neprecenljivi dokazi najiskrenejšega sočustvovanja, katero se je pojavljalo v njem ob žalostnih in veselih trenutkih za državo in prejasno dinastijo. Po vsej pravici zamore ta narod reči, da pač številnejši in bogatejši narodi žive v mogočni državi Vašega Veličanstva, da ga pa mej njimi ni zvestejšega od njega.

Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo! Slovenski narod, živeč v vojvodstvih Kranjskem, Štajerskem in Koroškem, v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski, v mejni grofiji Istrski in v svobodnem mestu Trstu ima se poleg svojega navora pred vsem Vašemu Veličanstvu zahvaliti za ves svoj dosedanj duševni razvoj in kulturni napredek. Nadeja se pa tudi, da bode Vašega Veličanstva očetovska skrb še nadalje ga osrečevala in da bode mogočna beseda Vašega Veličanstva dovela ga do popolne ravnopravnosti v narodnem in političnem oziru, po kateri hrepeni ves čas, odkar je deležen postal ustavnega življenja in o kateri je prepričan, da — dosledno izvedena — postane najtrdnjša zasloba moči in mogočnosti države.

S temi čutili iskrene hvaležnosti in oživljajoče nade bližamo se v imenu slovenskega naroda mi zastopniki njegove občinske samouprave v vseh imenovanih kronovinah Vašega Veličanstva presijajemu prestolu z najudanejšo prošnjo, da blagovoli Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo sprejeti zagotovilo nespremenjene udanosti in zvestobe, ki navdaja srca vseh Slovencev od posvečene osebe Vašega Veličanstva.

Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo! Dolgo se blesti sijajno žezlo jedne najmogočnejših držav v posvečenih rokah Vašega Veličanstva; daleč ima pa Vaše Veličanstvo tudi še do skrajne meje človeškega življenja. In da bi dobrohotno nebo Vašemu Veličanstvu na srečo narodov in v proslavo države dalo dočakati te skrajne meje, to je najiskrenejša naša in vsega slovenskega naroda želja.

Bog ohrani, Bog obvaruj Vaše cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo!

Župan, dr. Šegula iz Novega Mesta je predlagal k adresi dodatek o slovenskem vseučilišču v Ljubljani.

Govori še župan Šavnik iz Kranja, na kar zaključí predsednik slavnostno zborovanje.

Po kratkem odmoru sledi drugo zborovanje, pri katerem so se posvetovali o narodni organizaciji. Župan J. Vošnjak iz Šoštanjja je utemeljeval predlog o ustanovitvi nadsodišča v Ljubljani. Župan Zega iz Kanala je priporočal, naj se slovenski župani tesneje združijo, J. Lipuš pa je priporočal snovanje kmetijskih zadrug.

Mesto Ljubljana je župane tudi pogostilo. Pri tej priliki spregovorilo se je več napitnic.

Lepo se je zvršil velepomembni shod slovenskih županov, dal mu Bog obilega uspeha!

Dopisi prijateljev.

Iz Črneč. (Naše šolske razmere.) Dolgo in dolgo let se že bojujemo za slovensko šolo, a vse zastoj; brez vspeha je bilo doslej naše menda že 12letno prizadevanje. Vselej so nam nasprotovali občinski odborniki v Libeličah, ki imajo pri naši šoli govoriti zato, ker spada polovica našega šolskega okraja k občini Libeliče, polovica pa v Tolsti Vrh. Lansko leto pa se je vendarle napravila ter odposlala prošnja za šolo s slovenskim učnim jezikom in potrdila in podpisala sta jo oba občinska zastopa. Še več; vsi stariši v Črneče vsolanih otrok so z lastnimi podpisi izjavili, da zahtevajo slovensko šolo, t. j. tako, v kateri se bodo otroci učili na podlagi svojega materinega jezika. Da se je to vse zgodilo, zahvaliti moramo naše rodoljube, ki so s svojim odločnim postopanjem, s prepričevalnimi besedami vplivali na šolske in občinske odbornike. Mislili smo, da mora priti rešitev za nas v ugodnem smislu, a varali smo se. C. k. deželni šolski svet je hotel v svoji očetovski (?) skrbi natančneje izvedeti, kaj je z našo prošnjo ter je stavil občinskima odboroma vprašanje, ali se zares nočejo „nemški učiti“, kakor bi bila slovenska šola za slovenske otroke kaka nesreča. Že samo vprašanje, ali mislijo občinski odborniki resno s svojimi sklepi, je za nje, ki morajo biti možje-poštenjaki, žaljivo; s tem vprašanjem se jim je očitala neodločnost, omahljivost, se jim je podtikalo, da naj kakor stare klepetulje danes isto zametujejo, kar so včeraj

odobravali. Zato se pa ne čudimo, da so odborniki občine Tolsti Vrh ostali pri prvem sklepu, saj so to morali storiti, ako so hoteli ostati mož-beseda. Čudimo se pa, da so se, kakor se poroča, v izjavo, katere se je odposlala v Libeliče, nasproti sklepu odbornikov zapisale besede: „der Unterricht soll mehr deutsch sein,“ kar v zapisniku občine Tolsti Vrh ni zapisano. Kje je potem resnica? Koliko veljave imajo potemtakem sklepi občinskega odbora? — Še bolj se pa čudimo sklepu občinskega odbora v Libeličah, ki je sklenil izjavo, da naj bo šola nemška. Ti odborniki niso vedeli, da morajo ostati pri prvem sklepu, ako hočejo rešiti svojo čast, ako hočejo ostati mož-beseda. Ne, vstrašili so se „slovenske šole“ tako, da jim je ves pogum padel v hlače. Vstrašili so se, da bi slovenska šola iz Črneč priromala tudi v Libeliče. Mora biti res grozna pošast ta „slovenska šola“, da se je vse boji. Morda je pa tudi vprašanje stavljeno v taki obliki, da so modre glave spoznale želje višjih? Grda neznačajnost, da ravno isti odborniki, ki so prej podpisali prošnjo, sedaj zahtevajo nasprotno, dočim so isti, ki so svoje ime podpisali na izjavo za slovensko šolo, ostali trdni. Tako nasprotujejo sami sebi in očitno izraženim zahtevam ljudstva. Ali ne vedó, da oni zastopajo le ljudsko voljo? Ker celo ljudstvo ne more vedno sklepati, je izvolilo odbornike kot tolmače svoje volje, zastopnike svojih koristij. Kako si pa potem drznejši odborniki nastopati zoper očitno pokazano željo in voljo ljudstva? Vse to bi se nam res zdelo nemogoče, ko bi ne vedeli, kako malo, malo samostojni so ti ljudje, kako odvisni so v mislih in dejanjih, kako stoji še pod vplivom liberalnega duha. Sedaj pa, ko vemo, kakšen duh vlada pri nas od onega časa, kar nimamo svojega učitelja, ko vemo, kako nekateri „gospodje“ iz Dravberga zahajajo k nam ter razširjajo „Kmetijski List“ in njega zvite nazore, sedaj nam je marsikaj jasno, kar bi nam sicer ostalo neumljivo. — Dovoljeno naj nam je še vprašanje: ali smo slovenski kmetje res zavezani pošiljati otroke v šole, kjer se nič uspešnega ne učijo, kjer se silijo, učiti se nemščine, če tudi ni mogoče, da bi se je naučili po sedaj veljavnem učnem načrtu? Po našem mnenju je to zoper državne zakone, ki prepovedujejo, siliti koga, da se priučí razun materinega še kakega drugega jezika!

Iz Št. Ruperta pri Velikovcu. (Nove cerkvene klopi.) Dobili smo za svojo farno cerkev krasne nove cerkvene klopi. Napravil je jih zelo umetno g. Fr. Filač, mizarski mojster v Šmartinu pri Slovenjem Gradcu, iz štajerskega dobovega lesa. Klopi so narejene v gotičnem slogu in imajo stranice ter prednje in zadnje dele pri prvih in zadnjih klopih zelo lepo izrezljane. Klopi poleg glavnega oltarja imajo še posebno visoko in res umetniško izrezljano naslonjalo. Tudi obhajilno mizo, ki je stala 180 gld., nam je g. Filač iz dobovega in jesenovega lesa prav umetno tudi v gotičnem slogu napravil. Stale so nove klopi s tlemi vred 1200 gld. in so pravi kinč naše prijazne farne cerkve. Gosp. Filač je pravi umetnik in mi ga vsem cerkvenim predstojništvom po Slovenskem, ki nameravajo si novih cerkvenih klopi naročiti, najtopleje priporočamo. Dobili bodo res trpežno in zelo umetno delo in ob enem bodo podpirali narodno obrt.

Iz Št. Martina pri Trušnjah. (Strela žensko ubila.) V torek dne 9. avgusta okoli ene ure opoldne so se pridrvili od juga črni oblaki. Dež začne naletavati, vse hiti s polja, tudi Močnikove žanjice. Marjeta Štriker in njena hči hitita k vozičku, kjer je spal kake štiri tedne star otrok, da bi prej ko mogoče prišle pod streho. Ravno je prišla hči za voziček, ko zabliska in zagrmí, strela udari, in mati leži mrtva za vozičkom, hči pa spredaj brez zavesti. Otroku v vozu in še dvema otrokoma od dveh od pet let starima, ki sta bila v sredi med ženskama, se ni nič zgodilo, spet živ dokaz božjega varstva nad nedolžnimi otroci. Mati, ki je bila do smrti zadeta, je imela le malo znamenje na glavi, hči je pa od glave dol po prsih in nogah vsa ožgana in je še le čez dva dni prišla k zavesti ter se zdaj že malo boljša. Dopoldne so pokopali neko ubogo žensko od ravno iste hiše, popoldne pa so položili drugo na ravno tisti oder in v isti hiši. Le prepogosto se izpolnjujejo besede našega Zveličarja: „Bodite pripravljene, ker ne veste ne ure ne dneva.“ Zato pridno molimo: „Od strele in hudega vremena, reši nas, Gospod!“

Iz Št. Štefana ob Zilji. (Cesarjev rojstni dan) se je pri nas prav slovesno obhajal. Videlo se je, da bije vernemu katoličanu srce za svojega cesarja, kajti že na predvečer so gremeli topiči in štirje lepi kresovi na štebejski planini ter jeden v vasi so naznanjali, da prihodnji dan prevzvišeni cesar praznuje svoj 68. rojstni dan. Dne 18. avgusta pa se je v praznično oblečeni župnijski cerkvi v prisotnosti dostojanstvenikov, mnogo župljanov in šolarjev pela slovesna sv. maša. Cerkevno slovesnost je končala milo doneča slovenska cesarska pesem. Bog nam obvari in ohrani še mnogo let našega cesarja Franca Jožefa!

Ziljan.

Iz Železne Kaplje. (Nedeljski počitek, kje si? — Cesarska slavnost.) Lani je kupil g. Hugo pl. Bailon tukaj hišo in začel vozariti. Nastavil je cene pa tako nizko, da drugi vozniki z njim nikakor ne morejo tekmovati in da so torej vozarenje na veliko svojo škodo morali opustiti. Nizke svoje cene pa hoče plemeniti gospod „zbojštati“ menda s tem, da se ne zmeni ne za petek ne za svetek in da vozari tudi ob nedeljah. Že več nedelj vozili so težki vozovi skozi Železno Kapljo v veliko pohujšanje vernega ljudstva. Ali je to treba in ali postava o nedeljskem počitku ne velja tudi za take ljudi?! — Cesarsko slavnost smo obhajali tudi tu. Naši „Nemci“ se hvalijo po svojih listih, da je imela slavnost „nemški“ značaj in z nemškim petjem v cerkvi! Na predvečer visokega godú je bila bakljada, pri kateri je imel gospod župan nagovor, ki se je končal z „heil“-klici. Značilno! Tudi drugi dan imeli smo godbo.

Iz Št. Jakoba v Rožu. (Letina. — Nezgod. — Cesarska slavnost.) Največ se govori o letini, katera se je doslej pri nas precej slabo obnesla. Rž, katere največ sejemo, se je kazala v vigradi prav lepo, ali deževanje, hlad, megla in vetrovi ob cvetu so jej zelo škodovali. Zrnja je prav malo, in še to je drobno in medlo, daje z mlatijo vred le dvojno seme, pičlo dvojno in pol. Lanskega leta je rž v kljub trikratnemu snegu meseca majnika, dajala četverno, celo peterno seme. Nekoliko bolj je obrodila pšenica, katere pa pri nas ne sejemo mnogo; daje trojno do četverno seme. Z ječmenom, posebno pa z ovsom, smo prav zadovoljni. Koruza je mnogo zaostala vsled hladú minulih mesecev, zato se ne ve, kako se bode obnesla; ajda je gosta in gre v cvet, Bog daj ugodnega vremena, da dobro obrodí, sicer bode pomanjkanje živeža. Krompir močno gnije. Sadja bode le bolj srednje, nikakor toliko, kakor je cvet v vigradi obetal; pa za domačo potrebo, posebno za mošt in sušilo in tudi za naprodaj bode vendar le nekaj ostalo. Obilno deževje, posebno plohe in vihre so nanesele, da so posebno jabolka precej krastava in razpokana. Sliv in češpljev bode le malo, nekaj več pa orehov. — Na Veliko Gospojnico popoldne je ponesrečil blizo 18 let star pastirski fant Jan. Lončar iz Jesenic na planini Roščici. Trgal je skalnice v pečinah vrh Petelina, zdrknil in padel globoko doli čez skalovje. Ostal je pri tej priči mrtev. Prišli so po truplo drugi dan in je odnesli na kranjsko stran, odkoder je bil. — Dan 18. avgusta, rojstveni dan presvitlega cesarja, smo obhajali prav slovesno s peto sv. mašo, pri kateri so učenci naše slovenske petrazredne šole pod vodstvom gosp. nadučitelja, ki je orglanje sam prevzel, izvrstno peli tudi „Te Deum laudamus“ in ob sklepu cesarsko pesem. Strel topičev je oznanjal daleč po dolini našo slavnost.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Povodom svojega rojstnega dne je pomilostil presvitli cesar 19 kaznjencev. — Praškemu županu Podlipnemu so 18. t. m. slovesno izročili vsled cesarjevega dovoljenja zlato verižico, katero bode nosil ob posebnih prilikah, kakor jo nosi dunajski župan. — Češki nemški nacionalci so imeli 21. t. m. svoj „Volkstag“ v Ašu. Glavno besedo je imel Wolf. Stvar je naperjena proti jezikovnim naredbam in, kakor nemški listi odkrito povedo, proti — vladi. Vlada takih shodov ne prepoveduje, zato pa dela tem več zaprek nam, če napravimo kak shod ali domoljubno slavnost! — Število krščanskih kmetov v Galiciji, ki so bili zaprti zaradi židovskih izgredov, znaša 3500. Večinoma bodo obsojeni. Škoda, ki so jo židom storili, je cenjena komaj na 150.000 gld. — Spomenico kranjske odvetniške zbornice izročila jo posebna deputacija pravosodnemu ministru dr. Ruberju. V tej spomenici navajajo se krivice, ki se gode Slovincem pri pravosodju in posebno še pri nadsodišču v Gradcu. Minister obljubil je storiti vse, da se popravi krivica, ki se je zadala Slovincem. Če le ne bode ostalo samo pri lepih besedah?!

Novičar.

Na Koroškem. (Poročilo o državnem zboru.) V nedeljo dne 21. t. m. je poročal preč. g. drž. posl. Lambert Einspieler katoliškim nemškim volilcem v Malem Št. Vidu. Nasprotni listi so že dolgo prej hujskali zbog tega shoda in da posl. Einspielerju niti govoriti ne pusté. Res prišlo jih je celo krdelo, Schönererjanci, nacionalci in socijalni demokratje. Štrana pa se jim je zmešala, ker shoda niso mogli motiti. Prišli so do besede tudi nasprotniki, a njih govornik Hinteregger jo je slabo skupil. Govoril je tudi poslanec Grafenauer o deželnem zboru. Shod je napravil dober utis.

* Cesar je dovolil, da se iz dohodkov 23. državne loterije dá 5000 gld. sirotišnici č. Uršulink v Celovcu. — Z novim letom bode montanska (planinska)

družba opustila svojo tovarno za stroje v Celovcu. Okrog 200 delavcev zgubi delo. Jedna tovarna za drugo propada, to je znamenje novodobnega „napredka“. — Cesar je podelil tajniku dež. vlade v Celovcu g. Mayrhofer pl. Grünbühel naslov in značaj okrajnega glavarja. — Običajna dirka na vresu nad Celovcem bode letos dné 18. sept. — Obesil se je dné 13. t. m. prevzitar Val. Kaufič v Plašišču pri Hodišah. — V Št. Vidu je umrl vpokojeni župnik M. Kranjc iz Osoj, star 72 let. N. p. v m.!

— (Deželna hipotečna banka.) Do 1. avg. so izposodili vkup 2.584.400 gld. Pri zrebanju dné 5. avg. so vlekli sledeče srečke: po 5000 gld. št. 22; po 1000 gld. št. 46; po 500 gld. št. 22, 39, 53; po 100 gld. št. 13, 29, 77, 170, 211, 228, 297, 317, 401; po 50 gld. št. 12.

— (Nezgod.) Brat rajnega Podlanška v Libučah pri Pliberku je dné 18. t. m. tako nesrečno padel z neke smreke, da je takoj obležal mrtev. — Toča je dné 14. t. m. napravila veliko škodo okrog Št. Štefana, Globasnice in Valtevasi. — Pri Podravljah je dné 7. t. m. utonil v Dravi petletni Jan. Mesner. Truplo so našli blizu Podgorjan. — Vlak je povozil dné 25. t. m. blizu Beljaka 20-letno Mat. Leitner iz Rožeka. Vozila se je s svojim očetom iz Beljaka, konj se je splasil in letel pred stroj. Tudi konj je uničen, oče Jožef Leitner pa lahko poškodovan.

Na Kranjskem. Velike slavnosti bile so v Ljubljani minuli teden. O shodu županov poročamo na drugem mestu. Vsedijaškega shoda se je udeležilo 200 dijakov. Razgovarjali so se o slovenskem vsučilišču v Ljubljani in sprejeli v tem smislu resolucijo. Dalje so se posvetovali o dijaški organizaciji. Dne 19. so napravili po Ljubljani sijajno bakljado, dalje komerz in izlet v Kranj. — Dne 14. t. m. so odkrili v Kosezah spominsko ploščo slovenskemu pesniku Ivanu Veselu Koseskem, kateri se je rodil tam pred sto leti. Obilo odlične gospode se je bilo zbralo v Kosezah, da počasté spomin pesnika, ki je zapel kmetskemu stanu ono predivno „Kdo je mar?“ Odkritje se je vršilo na sijajen način. — Pogorela je vas Supote v Žumbergu. 25 gospodarjem so uničena poslopja. — V vasi Pševo v fari Šmartin pri Kranju je dné 15. avg. petim gospodarjem pogorela vsa imovina. — V Ljubljani so dné 13. t. m. otvorili kemično poskuševališče. Vodi je na Koroškem dobro znani g. dr. E. Kramar.

Na Štajerskem. Slovensko romanje v Marjino Celje je bilo letos zelo velikansko. Udeležba je bila izvanredno velika. Z romarji je šlo 15 duhovnikov. — Ptujška gimnazija se bode z novim letom podržavila in dobi peti razred. Namenjena je okrajem, ki so slovenski, šola je pa nemška. Kje je pravica? Kako se spoštuje § 19. osnovnih zakonov? — Toča grozno bije po Štajerskem. Iz vseh krajev dohajajo tako žalostna poročila, da je obupno. Neizmerna moča, povodnji in še toča. Ubogi kmet!

Poslano.

„Kärntner Nachrichten“ od dné 4. avgusta t. l. poročajo, da je gospod poslanec Ghon razdelil med pogorelece v Goričah 432 gld. in porablja to dar v svoje znane namene, češ: Grafenauer! kaj pa storiš ti?

Temu odgovarjam: Če bi ali je dal g. Ghon to svoto iz lastnega žepa, se mu za ta dar lepo zahvaljujem. Če pa je denar darovala beljaška hranilnica, katere odbornik je g. Ghon, se zahvaljujem tej. Prepričan pa naj bo gospod dopisnik, da ima v tako žalostnem slučaju, kakor je tukaj, vsak navaden državljan voljo in zmožnost, razdeliti ptuj denar. — Vprašati smem: Zakaj pa gospod dopisnik „K. N.“ ni to svoto razdelil, ali zakaj ne razdeli enakega zneska tudi on? Saj nemško-narodovec je gotovo ravno tako in toliko kot g. Ghon! — Ali se je pred 11 leti, ko je vas Goriče skoraj popolnoma pogorela, tedanjemu deželnemu poslancu tudi napisala in poslala enaka „vizičnica“ po nemško-narodnih ali liberalnih časnikih? — So li katoliški časniki od njega kaj tirjali? Menim, da v takem slučaju vsak kristijan stori svojo dolžnost. — Poslanec pač je danes drugi. Ako pa je gospod dopisnik menil, s svojim dopisom izpolnovati „krščansko vodilo v tej zadevi“, potem je svoj namen pač v nemško-narodnem smislu izvršil; kajti tako delali so nekdanj — farizeji; ti namreč s trobentami — on pa po časnikih. Čast napravlja tako pisarenje le njemu in časniku „Kärnt. Nachrichten“. Tema dvema je vsaj podobno! Brdo, dné 15. avgusta 1898.

Franjo Grafenauer,
deželni poslanec.

Književnost.

— „Der Süden.“ Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. Prejeli smo 4. številko tega lista s prilogo. Vsebinska je sledeča: Slovanska vzajemnost, kako jo razlagati v smislu govora gospoda drž. poslancea dr. Ferjančiča pri učiteljskem zborovanju v Ljubljani. Občina in politika ali brezpravne razmere v Istriji. Dalje obsega list razne zanimive novice iz Štajerske, Koroške, Krajske (obširen opis zborovanja slovenskega učiteljskega), novosti iz Hrvaške, Istrije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine. Ker je ta list, kakor obče priznано, v sedanjí žalostni politični dobi Slovincem in Hrvatom živo potreben, mora vsak pravi rodoljub smatrati za svojo dolžnost, da list po svojih močeh podpira, kar stori najprvo in najlaglje s tem, da postane naročnik. — Naročnina znaša od avgusta do konca leta samo eden goldinar. Uredništvo in upravnštvo: Dunaj L, Plankengasse 4.

Za pogorelece v Goričah ob Zilji so poslali blagohotne darove č. g. župniku Antonu Šturmu:

Preč. g. Davorin Schaschl, častni kanonik	20—	kron
„ „ Lovro Serajnik, prošt v Tinjah	20—	„
„ „ France Schaubach, dekan	10—	„
„ „ dr. Davorin Ehrlich, kaplan v Beljaku	4—	„
„ „ Matija Vedenik, župnik v Otmanjah	2—	„
„ „ Davorin Schmidt, provizor	2—	„
„ „ Jakob Gruden, umir. župnik v Ljubljani	4—	„
„ „ France Treiber, župnik, zbirko slov. rodoljubov-posojilničarjev v Velikovcu	11—	„
„ „ M + M iz Tržiča na Kranjskem	4—	„
„ „ Vekoslav Zorman iz Ljubljane	10—	„
Č. župnija Dražgoše na Kranjskem	2-50	„
„ „ sv. Lenart pri sedmih studencih	19—	„
„ „ Marija na Zilji	10—	„

Vkup 118-50 kron

Našemu uredništvu so poslali:

Prej izkazanih 39 kron

G. B. C. Rossbacher v Celovcu	4	„
G. Prus Bernhard v Celovcu	4	„
Preč. g. Jož. Tausič, župnik v Vogrčah	20	„
„ „ M. Šervicelj, komendant na Reberci	10	„

Vkup 77 kron

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Sodišče Celovec. Dne 7. okt. ob 11. uri, izba št. 85. Posestvo J. Cehnerja p. d. Sernika na Breznici, h. št. 3, vl. št. 36, d. ob. Karnski grad. (2988 gld.)

Dne 15. sept. ob 11. uri, izba št. 85. Posestvo Jožefa Podobnika p. d. Čoteta v Sepcu h. št. 17, vl. št. 40, d. ob. Sepec (pri Grabštanju) (5431 gld.)

Dne 29. okt. ob 11. uri, izba št. 85. Posestvo Jan. Pradučnika p. d. Pirkerja v Valtivasi, vl. št. 22, d. ob. Valtavas. (5789 gld.)

Tržne cene v Celovcu

dné 25. avgusta.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	59	7	—
rž	4	52	5	65
ječmen	3	50	4	38
oves	2	40	3	—
hejda	5	27	6	59
turšica (sirk)	3	95	4	94
pšeno (kaša)	8	25	10	31
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	90	1	46
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 70 kr. do 2 gld. 10 kr. kisto 1 gld. 10 kr. do 1 gld. 70 kr., slama po 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 60 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 72 kr. do 76 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 120 do 168 gld.

Železna Kaplja dné 16. avg. Prignali so 281 volov, 47 krav in 153 ovc. Cena je bila visoka, pri volih do 35 gld. in ovce od 9 do 10 gld. Kupcev jo bilo malo.

Šmihel nad Pliberkom dné 16. avg. Prignali so 3 bike, 16 pitanih volov, 10 vprežnih volov, 6 juncev, 10 krav, 2 telci, 200 ovc in 10 kozlet. Obisk je bil slab.

Sejmovi meseca septembra.

Dne 5. Pliberk; 9. Jezersko; 12. Št. Jakob v Rožu, Mostič; 19. Velikovec; 21. Spodnji Dravberg, Beljak; 26. Št. Štefan ob Zilji, Šmihel nad Pliberkom, Grabštanj; 29. Svinec, Rožek, Št. Pavel.

Vabilo.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico ima svoj letni občni zbor na malo Gospojnico dné 8. sept. t. l. ob 3. uri pop. pri Štoklu v Farni vasi (Prevalje). Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Govori: „Kakšno šolo potrebujejo in zahtevajo slovenski kmetje?“ 3. Poročila odbora, volitev in pobiranje doneskov. — Rodoljubni Slovinci in Slovenke, pridite v obilnem številu! **Načelnštvo.**

Naznanila.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je dvorazredna ljudska šola, poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih. Sprejme se tudi par večjih deklic za pouk v kuhanju.

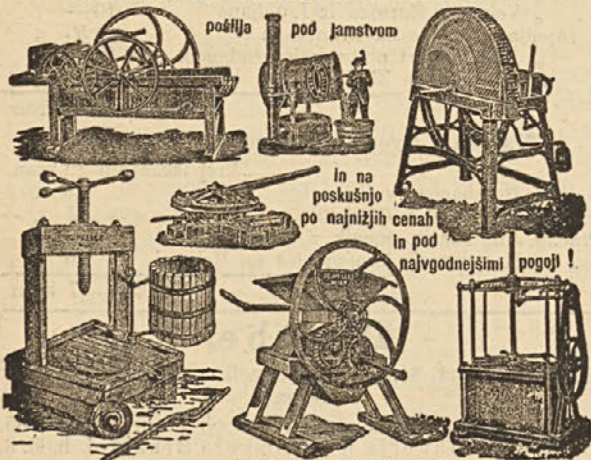
Šolsko leto se začne dné 3. novembra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Velika zaloga
kovanih železnih cevij za vodovode
po tovarniških cenah pri
Konradu Proschu v Celovcu,
tovarna za kmetijske stroje.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO

pošilja pod jamstvom
in na poskušnjo po najnižjih cenah in pod najugodnejšimi pogoji!

Lito železo, surovno ali prirejeno, vs. vsakovrstne stroje.
Bogato Oustrovanje 192 strani obeh strani v slovenskem in nemškem jeziku
na zahtevanje takoj zastoj.

J.G. HELLER, DUNAJ
PRATERSTRASSE 49.
Preprodajalci se iščejo.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, od koder se tudi posamezni kosi z obratno pošto razpošiljajo, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu v Ljubljani,
priporoča sledeča zdravila:

GES. DEP. SCHUTZMARKE

Dr. pl. Trnkóczy-ja
želodečne kapljice.

Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.

Dr. pl. Trnkóczy-ja
odvajalne čistilne kroglice želodec. — škaltja 21 kr., 6 škaltelje 1 gld. 5 kr.

Maria Zell. Varstv. znamka.
Pocukrane kroglice, 1 škaltja 40 kr., 3 škaltje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvarljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvarja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kot bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživljajoče drgnjenje po dolgi boji in težkem delu itd. priporočljivo. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

tinktura za kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradavice, otrpnenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolni del namaže. — Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Od Siperja na Žihpoljah

je velik črn pes, z dolgo dlako, ubegnul. Kdor ga vjame, naj ga proti dobri nagradi odda g. plem. Ehrfeldu, bankirju v Celovcu, ali pa pri „Siperju“ na Žihpolji.

Hiša na prodaj

s 7 oralov svetá. Več pové Matej Šimon na Rovti v Hodiški fari (pošta Keutschach).

Zaradi bolehnosti posestnika se dá

v najem gostilna s poljem,

ki ima 16 birnov posetve, s travniki in pašo, blizu farne cerkve in železniške postaje (Haltestelle). Vse je v dobrem stanu. Kje? pove uredništvo „Mira“.

Kmetija na prodaj,

skupno ali pa posamezni deli. Obsega 40 oralov sveta in razna poslopja. Več pové g. župan na Žihpoljah (Maria Rain) pri Celovcu.

Ječmen

kupuje in plačuje po najvišjih cenah tovarna za sladno in figovo kavo **C. Wenger v Celovcu, Št. Rupertska cesta.**

Učenca, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, vsprejme v svojo trgovino takoj **Peter Merlin,** trgovec v Celovcu.

Služba cerkovnika in organista se **takoj** oddá. Pojasnila daje farni urad na Žihpoljah.

Za porabo sadja. Za pridelovanje vina.

Stiskalnice za sadni mošt za grozdno vino

s stalno delujočim dvojnimi tiskalom in uravnavo stiskanja „Herkules“. Jamčimo za najvišjo zmogljivost, do 20 odstotkov višjo, kakor pri vseh drugih stiskalnicah.

Sadni in grozdni mlini. Stroji za obiranje sadja.

Popolne naprave za pridelovanje mošta, stalne in za prevažanje. Stiskalnice in mlini za pridelovanje sadnih sokov. Sušilnice za sadje in zelenjad, lupilce in rezalnice, najnovejše **samodejne patent-brizgalnice** za grozdje in rastline „**Syphonia**“, izdelujejo in prodajajo z garancijo kot posebnost v najnovejši, najbolj izvrstni in priznani najboljši sestavi

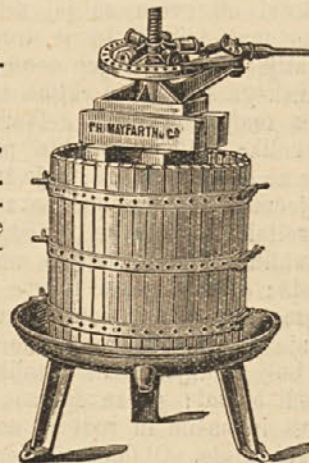
PH. MAYFARTH & Comp.

c. kr. izključlj. privilegirana

tovarna poljedelskih strojev, livarna in plavž na par.

Dunaj, II. Taborstrasse št. 76.

Obdarovani z nad 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami. Obširni ceniki in mnoga priznanja pisma se delijo zastoj. — Zastopniki in prekupec strojev se iščejo.

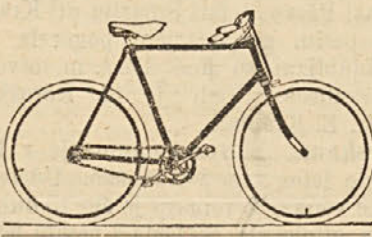
Vozite se po „orožnem kolesu“!

Da nedosegljivo lahko tečejo in da se zato človek ne utruji, je glavna prednost koles (biciklov)

orožne tovarne Steyr.

Največja tovarna te vrste na svetu!

Zastopnik: **C. A. Steininger, Gradec.**

Slovenci in Slovenke!

Prava kava družbe **sv. Cirila in Metoda**, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.

Zahtevajte torej le povsod to izborna domačo kavo.

Glavni zalagatelj: **Ivan Jebačin, Ljubljana.**

Umetna gnojila za jesen!

Za sledeče cene — brezobvezno — se dobivajo:

Češka Tomaževa žindra, 19% fosforove kisline	po 100 kil	2 gld. 72 kr.
Kainit Stassfurtov, z 12½% kalija	2 " 55 "	

v celih vagonih na celovski postaji.

Superfosfat, 19% fosforove kisline, ki se taja v vodi	4 " 75 "
Amonijak-superfosfat, 12% fosforove kisline, 5% dušika	6 " 50 "
Žveplenokisli amonijak, 20% dušika	13 " 50 "
Koščenica brez kleja, 30% fosforove kisline, 1% dušika	5 " 50 "

v celih, ali tudi mešanih vagonih na vseh koroških železniških postajah.

Če se razdeljujejo celi vagoni gornjih gnojil na celovškem kolodvoru, zvišajo se gornje cene za 10 kr. pri 100 kil; če se dobiva blago v skladišču, zvišajo se cene za 20 kr.

Umetna gnojila se razpošiljajo samo po poštnem povzetju, ali če se blago takoj plača. Na posebno željo preiskuje kmetijsko kemično poskuševališče c. k. kmetijske družbe v Celovcu vsa našeta gnojila ter sme biti razlike: pri fosforovi kislini in kaliju za ½%, pri dušiku za ⅓%.

P. i. kmetovalce prosimo, da si gnojila za takoj ali za poznejše pošiljatve naročé čim preje, najdalje pa do

15. septembra 1898 za žitna polja, 1. novembra 1898 pa za travnike. ker tovarne zbog preobilnih naročil blago pošiljajo še le v nekaterih tednih.

Zaloga umetnih gnojil c. k. kmetijske družbe za Koroško

pri J. M. Rothauerju v Celovcu, beljaška cesta št. 1.